Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

25 ФЕВРАЛЬ 1970 й.
5-йил чиқиши
ЧОРШАНБА
№ 47 (1115).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Шаҳримизнинг бир куни

Бугунги сонда:

ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

ПОЙТАХТ ДОВРУҒИ

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

ОЗОДАЛИК — ТУМАН БОЙЛИК

ОЛАМДА НИМА ГАП?

ИБН СИНО ҲИКМАТЛАРИ

РАЗВЕДКАЧИ ЖАСОРАТИ

Бу суратда Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводининг дизель цехида меҳнат қилаётган ишлаб чиқариш илғорлари тасвирланган.

СУРАТДА: Ленинча меҳнат вахтасида турган мастер М. Ф. Некмодов, бригадир Р. Жўраев, дизель цехининг бошлиғи А. П. Нишчук ва бригадир М. Гришанин ўртоқлар.

В. Сироткин фотолари.

Ленинча меҳнат вахтасида

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тўқимачилик комбинатининг пардозлаш фабрикаси ишчилари доҳий В. И. Ленин юбилейини улкан зафарлар билан нишонлаш мақсадида барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Бугун фабриканинг эллик ишчиси беш йилликни тўрт йилда бажариб, 1971 йил ҳисобига иш бошладилар.

Тойлаш цехининг тажрибали ишчиси Назира Яҳёева ўтган йилнинг декабрь ойидаёқ беш йилликни муваффақиятли якунлаган эди. Ҳозир у 1972 йил учун ишлаяпти.

Фабрикадаги ижодий меҳнат кўтаринкилиги давом этиб, 22 апрелгача 70 процент пардозчилар беш йиллик планни бажаришга аҳд қилишди.

ҲАЙКАЛТАРОШ СОВҒАСИ

Бугун москвалик машҳур ҳайкалтарош Иван Онишченко доҳийнинг улкан ҳайкалини ишлашга киришди. Бу ҳайкал студентлар шаҳарчасидаги В. И. Ленин номли Давлат университети биноси олдида қад кўтаради.

Санъаткорнинг шаҳримизга келганига бир неча ҳафта бўлди. У аввало университет ташкил топиши тарихини ўрганди. Шундан кейин доҳий ҳайкалини яратишга киришди.

Иван Гаврилович Онишченко Тошкент областидаги тоғларда бўлажак асарни ўйиб ишлайди. Узунлиги 8 метрлик улкан харсанг тош ҳайкал хом ашёсидир.

Аҳолига қулайлик

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАР

Бугун шаҳар темир йўл вокзалининг бир группа ходимлари Рига шаҳрига жўнаб кетишди. Улар Рига, Ленинград, Москва вокзалларида йўловчиларга хизмат кўрсатишдаги илғор тажрибаларни ўрганадилар. Бундан ташқари техника воситалари, телевидение орқали бошқарув ва бошқа муҳим янгиликлар ҳақида маълумотлар тўпланади.

Илғор тажрибалар пойтахт вокзалининг янги биносида қўлланилади. Бу бино шу йили ишга туширилади.

● Доҳий юбилейига

ПЛАКАТЛАР ТАЙЁР

Бугун офсет босма фабрикаси коллективи В. И. Ленин юбилейига бағишлаб ишланган ўн хил плакатнинг 200 минг нусхасини босиб чиқарди.

«Ўзбекистон» нашриётида тайёрланган бу плакатларда Ленининг сиймоси ва унинг ғоялари Ўзбекистонда қандай тантана қилганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

ЮБИЛЕЙ НИШОНИ

«Ювелир» фабрикасида доҳий В. И. Ленин юбилейига ажойиб совға тайёрланмоқда.

Бугун КОРХОНА УСТАЛАРИ ЮБИЛЕЙ НИШОНЛАРИНИ ЖИЛОЛАШГА КИРИШДИ. НИШОНДА ДОҲИЙ В. И. ЛЕНИН ПОРТРЕТИ АКС ЭТТИРИЛГАН. УНИНГ ПАСТРОҒИДА ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ БАЙРОҒИ ТАСВИРЛАНГАН.

Фабрикада ҳаммаси бўлиб юбилейгача ўттиз минг дона нишон ишлаб чиқарилади.

ҚУЛАЙ ВА БЕЖИРИМ

Серқуёш диёримиз қишлоқларининг гўзал ва кўркам бўлишида «Узгипросельстрой» институти лойиҳачиларининг муносиб ҳиссаси бор.

Бугун институт ижодкорлари республика хўжаликлари учун бир неча янги лойиҳаларни жўнатдилар. Уларнинг кўпчилиги беш хонали бўлган коттеджларнинг лойиҳаларидир.

Коттеджларнинг хоналари кенг ва ёруғ бўлиши билан бирга айвони катталаштирилган. Бундан ташқари хоналарга шкафлар сотиб олишга ҳожат қолмайди. Архитекторлар бино қурилишида шкафлар ишланишига ҳам эътибор беришган.

Тошкент—жаҳонга

ИРОҚ ПЛАНТАЦИЯЛАРИ УЧУН

Бугун ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАШИНАСОЗЛИГИ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИ УЗОҚ ИРОҚ МАМЛАКАТИГА БИР ПАРТИЯ КУРАК ЧУВИШ МАШИНАСИ ВА СЕЯЛКАЛАР ЮБОРДИ.

Шу кунларда корхона ВДР, Эрон ва Тунис мамлакатлари буюртмасини бажаряпти. Баҳор яқинлашиши билан корхона номига яна кўплаб буюртмалар тушмоқда.

Сиз суратда кўриб турган Раиса Литвинова асбобсозлик заводининг 12-цехида 12 йилдан буён контролёр бўлиб ишлаб келмоқда. Завод маркасининг шуҳрати унинг ишига боғлиқ. Р. Литвинова цех коллективи ўртасида обрў қозонган.

⊙ Малака оширмоқдалар

МУТАХАССИСЛАР ЎҚУВИ

Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригация инженерлари институтида қишлоқ хўжалик инженер-техник мутахассисларининг малакасини ошириш факультети ишлаб турибди.

Бугун РЕСПУБЛИКАМИЗ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДАН КЕЛГАН 200 ДАН ОРТИҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МУТАХАССИСЛАРИ ФАКУЛЬТЕТНИ ТУГАТИШДИ.

Институтнинг Самарқанд, Қарши, Қўқон, Янгиер каби шаҳарлардаги ўқув-консультация пунктлари ҳам мутахассис кадрларга малака оширганлари ҳақида гувоҳнома берди.

БЕЗАКЛИ ҒИШТ

Бугун 1-ғишт заводида янги безакли ғишт намуналарини ишлаб чиқаришга киришилди.

Янги маҳсулот ичи ғовак бўлиб, пишиқ ҳамда ранги оқпар, ён томонларига чиройли гуллар ишланган.

Яқинда заводда безакли ғишт ишлаб чиқариш тўла йўлга қўйилади.

«ОЛТИН ДЕВОР»

Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театрида ёш драматург Эркин Воҳидовнинг «Олтин девор» номли комедиясининг асосий репетициялари бошланди.

Икки қўшни бир-бири билан қуда бўлиш ниятида тўй ҳаракатини бошлайдилар. Базм учун жой ҳозирлаш мақсадида девор йиқитилади. Девор йиқилганда остидан бир хум олтин чиқади. Бўлажак қудалар хумни талашиши натижасида катта можаро келиб чиқади...

Муаллиф шу воқеа асосида замонамиздаги айрим ярамас иллатларни фош қилади.

ҒАЛАБАГА БАҒИШЛАНГАН УЧРАШУВ

Куни-кеча тўқимачилар маданият саройида Совет Армиясининг 52 йиллиги ва фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 25 йиллигига бағишланган навбатдаги учрашув бўлиб ўтди.

Кечада Фрунзе ва Сергели район меҳнаткашлари ҳамда Туркистон ҳарбий округи солдатлари қатнашдилар. Тантанали кечани Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари Т. И. Акимова очди. Туркистон ҳарбий округидан А. Ф. Федоровга сўз берилди. Докладчи Совет Армиясининг босиб ўтган шонли йўли ҳақида гапирди. Учрашув охирида «Хотима» деган бадиий фильм намойиш қилинди.

КЎНГИЛ ЯҚИНЛИГИ

Бугун В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ БИР ГРУППА СТУДЕНТЛАРИ ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИГА САЁҲАТГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР. САЁҲАТ ҚАТНАШЧИСИ, УНИВЕРСИТЕТ РОМАН-ГЕРМАН ФАКУЛЬТЕТИ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИНИНГ СЕКРЕТАРИ ШАВКАТ ЁҚУБОВ САФАР ХУСУСИДА ҚУЙИДАГИЛАРНИ ГАПИРИБ БЕРДИ;

— Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик, ўзаро ҳамкорлик алоқалари кун сайин мустаҳкамланиб боряпти. Икки халқ вакилларининг бир-бирларига делегациялар юбориб туриши дўстлик ипларининг янада жипслашувининг муҳим омили бўлаётир. Бизнинг ГДРга қилаётган сафаримиз ҳам ана шундан далолатдир.

«Спутник» халқаро ёш туристлар бюроси Ўзбекистон бўлими йўлланмаси билан сафарга отланганлар орасида университетимиз роман-герман ва тарих факультетларидаги немис тили ихтисосини эгаллаётган группа тингловчиларидан 24 киши бор.

Иттифоқ миқёсида ярмарка

Бугун Совет Иттифоқининг турли шаҳарларидан мингдан ортиқ савдо ходимлари пойтахтимизга етиб келишди. Улар Моделлар уйида очилган республикалараро саноат моллари улгуржи ярмаркасида қатнашмоқдалар.

Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилаётган бу ярмаркага бир неча ўн минг сўмлик ҳар хил моллар тавсия қилинган. Ярмаркани ўтказишдан мақсад миллион-миллион сўмлаб саноат молларининг аҳоли талабига, шароитига қараб реализация қилинишидир.

«ЯШИЛ ГУМБАЗЛАР» ҚУРИЛИШИДА

В. И. Ленин номли хиёбонда қурилаётган «Яшил гумбазлар» қаҳвахонасини пардозлашда «Пардозлаш» трестининг 11-қурилиш бошқармасига қарашли Насрулла Маннонов бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси қатнашмоқда.

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) бригада бошлиғи Н. Маннонов. Пардозловчи мастер Эркин Содиқов. Гумбазларга ана шундай сайқал берилади.

Р. Абдураҳмонов фотолари.

ШАРҚ ҚАНДОЛАТЛАРИ ФАБРИКАСИ

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг конструкторлик-технология бюросида пойтахтда қуриладиган бўлажак Шарқ қандолатлари фабрикасининг лойиҳаси ишланмоқда.

Бугун лойиҳа буюртмачиси булка-кондитер комбинатининг директори Р. Аббосова мухбиримизга бундай деди:

— Янги корхона Октябрь районы территориясида қурилади. Уч қаватли улкан бинода бир суткада 15-20 тонна парварда, холва, новвот, пашмак, кунжит холва ва бошқа ширинликлар ишлаб чиқарилади.

ЭҲТИЁТ КАБЕЛЛАР

Бугун «Тошкенткабель» заводида янги махсус машинани монтаж қилиш ишлари бошланди. Бу машинада кабелнинг сиртқи қисмига сим сеткалар ўралиб, эҳтиёт сақланади.

Ишлаб чиқарилган кабеллар нефть ва газ маҳсулотларини топишда, қудуқларни қазишда ишлатилади. Шунингдек геофизика ва сейсмологик тадқиқот ишларида ҳам қўл келади.

Машина март ойида ишга тушиб, корхона бир йилда 750 километр эҳтиёт кабель симлари ишлаб чиқаради.

Тонгги газеталарда

✦ Финляндия республикасининг Президенти Урхо Калева Кекконен СССР Олий Совети Президиуми билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан кеча Москвага келди.

✦ 24 февралда Москвада КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланиб «Ленинизм ва жаҳон революцион жараёни» деган мавзуда ўтказиладиган халқаро назарий конференция ўз ишини бошлади.

✦ СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Кремлда Корея Халқ Демократик Республикасининг элчиси Рем Тхэ Дюнни қабул қилди ва у билан дўстона суҳбатда бўлди.

✦ Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифига биноан СССР Ташқи Ишлар Министри А. А. Громико кеча расмий визит билан Берлинга келди.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг кўргазма залида республика рассомлари ва ҳайкалтарошларининг асарлари қўйилган юбилей кўргазмаси очилди. Кўргазма В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланади.

СУРАТДА: кўргазма залларининг бири тасвирланган.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

Ленталарда чорвоқ нурчилари

Чорвоқ ГЭСи зарбдор қурилишлардан бири. Доҳий юбилейи олдидан улкан нурхонада қайноқ меҳнат авжида. Фидокорона меҳнат киноҳужжатчиларга ҳам илҳом бермоқда.

Бугун пойтахт телевизион студияси ижодий коллективи ГЭС қурувчилари ҳақида фильм яратишга киришди.

«Чорвоқнинг оловли иш кунлари» деб номланган ҳужжатли экран асари уч сериядан иборатдир. Фильмда нурхона қурилишида ишлаётган проходкачилар, портлатувчилар, бетончиларнинг жасоратлари жонли акс эттирилади.

✦ ТУНГИ ПОСБОНЛАР ШАҲАР КЕЗМОҚДА

ЖАМОАТЧИЛИК — ОСОЙИШТАЛИК ВА ТАРТИБ ЎРНАТАДИ

Тошкентга оқшом қўнгач, кўчаларда қўлларида қизил боғичли юзлаб кишиларни учрата оласиз. Улар кундузи завод, фабрика ва муассасаларда меҳнат қилиб, кечқурун эса ҳамшаҳарларимиз осойишталигини қўриқлашга чиқишади. **Жамоатчилик безорилар, ичкиликбозлар, олиб-сотар ва текинхўрларга қарши кескин кураш олиб бормоқда. Ҳамшаҳарларимизга ҳалақит берувчиларни жиловини тортиб қўйишда милицияга кўмакдош бўлмоқда. Пойтахт корхоналари ишчилари бу ишда ўрнак кўрсатмоқдалар.**

Бугун шаҳарда тартиб назоратчилари сафида «Главташкентстрой» ишчилари шаҳар бўйлаб одимламоқда. Бу улкан коллектив — пойтахтнинг ишчилар фахри безориларни тийиб қўйиш борасида кўп иш қиляпти.

«Главташкентстрой»нинг 159- ва 11-қурилиш трестларидан 800 дан ортиқ кўнгиллилар куни-кеча шаҳарда осойишталикни сақлашди. Ҳар бир группани қурилиш бошқармалари раҳбарлари бошқаришди. Трестлар, партия ва комсомол комитетлари секретарлари ҳам бош-қош бўлиб туришди.

Ишчилар синфи пойтахтимизда жамоат тартибини бузувчиларга қарши курашишга маҳкам бел боғлади.

— Бу ишни ўз қўлига олгани айни муддао, — дейди «Висотстрой» қурилиш трестига қарашли 69-бошқарма бригадири П. Е. Костенко. Барча имкониятлардан фойдаланиб шаҳримизни ниҳоятда маданий ва гўзал бўлишига эришайлик. Чакки қадам босадиганларни жиловлаб қўйишга қодирмиз!

Ҳа, улар чиндан ҳам катта куч, Шу куни кечқурун «Главташкентстрой» қурувчилари шаҳар ички ишлар бошқармаси органларига кўнгиллилар сифатида ёрдам бердилар. Уларни шаҳарнинг барча районларида учратиш мумкин эди. Безориларга ҳеч қандай раҳм-шафқат йўқ. Уларнинг шиори шундай бўлди. **Ичкиликбозлик ва текинхўрларга шаҳримизда ўрин йўқ дейишди, ишчилар. Ишчи деган шарафли номга доғ туширишга ҳеч кимга ҳақ-ҳуқуқ бермаймиз!**

Шаҳар Советидаги хоналардан бирида телефонлар узлуксиз жиринглаб турибди. Бу ерда халқ дружиначиларининг штаби жойлашган. Шаҳардаги ҳар бир район ички ишлар бўлимларидан аҳвол ҳақида маълумотлар олинмоқда. Штабга шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Георгий Минасевич Саркисов бошчилик қилмоқда.

— Жамоат тартибини сақлашда,— дейди у, — ишчи-хизматчиларнинг жонбозлик кўрсатишлари жуда катта гапдир. **Комил ишонч билан айтиш мумкинки, Тошкент жамоат тартиби намунали ва юксак маданият шаҳрига айланади.**

...Тошкент кўчалари бўйлаб тунги посбонлар сергак юришибди. Завод, фабрика ва қурилиш ташкилотларининг ишчи-хизматчилари ҳамшаҳарларининг ором ва осойишталикларини қўриқламоқдалар. Бу шунчаки қисқа муддатга белгиланган кампания эмас. Бу — ичкиликбозлик, безорилик, ва текинхўрликни тугатиш йўлида бошланган улкан юришдир.

Р. АБДУЛХАКОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

БЕЗОРИЛАР ВА ИЧКИЛИКБОЗЛАРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

● *Иқтисодий ислоҳот самаралари*

МЕҲНАТИГА ҚАРАБ

Планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги усулига ўтиб ишлаётганимизга ҳам икки йил тўлди. Ана шу қисқа вақт ичида биз ишчилар иқтисодий ислоҳотнинг афзалликларига тўла ишонч ҳосил қилдик. Хўжалик ҳисобида ишлашнинг янги усули ишчиларга ой сайин устама мукофот берилишидан ташқари коллективнинг йиллик меҳнатини ҳам рағбатлантиришни кўзда тутади. Буни ишчилар содда қилиб «ўн учинчи» маош деб атайдилар.

Корхонамиз иқтисодий ислоҳотнинг янги усулида ишлашга ўтган —1968 йил 1 июлдан буён бизнинг 27-цехда қандай ўзгаришлар юз берди? Шу коллективнинг аъзоси сифатида ана шу ўзгаришлар ҳақида ўртоқлашмоқчиман.

Б. В. Меркулов бошлиқ цех коллективи 1968 йилдаги каби, ўтган йили ҳам самарали меҳнат қилди. Цех йиллик ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажарди ва заводимиздаги бошқа бўлинмалар ўртасида олдинги ўринлардан бирини эгаллади.

Яқинда заводимиздаги цехларнинг 1969 йилдаги қилган ишларига якун ясалди. Бунда корхона ишчилари, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни қўшимча рағбатлантириш имкони вужудга келганлиги маълум бўлди.

Ўзбекларнинг ҳар ким экканини ўради, деган ажойиб нақли бор. Тўғрисини айтганда, цехимиз ўтган йили жуда яхши меҳнат қилиб, зиммадаги топшириқларни аъло бажарди. Ҳар бир ишчи ўз меҳнатининг маҳсулидан хурсанд бўлди.

Цехимизнинг ветеран ишчиси Иван Шубин. 1968 йилдаги каби 1969 йилги қилган баракали меҳнатига катта мукофот — 282 сўм олди.

Шунингдек М: Омонбоев —258, А. Круглов—251, И. Басанец — 246, А. Савельев —204. А. Дайтер—230. В. Буров—227, П. Гончаров—212 сўмдан ўн учинчи маош олдилар.

Бироқ бу нарса цехда ҳамма ишлар жойида экан, деган маънони англатмайди. Афсуски, ҳали камчиликларимиз ҳам бор. Баъзи бир ишчиларнинг сабабсиз ишга чиқмай қўйиш ёки кечикиб келиш ҳоллари бўлиб турибди. Булар орасида ўз ишининг омилкор усталари бор. Улар ҳам юқоридаги ўртоқлар каби ўн учинчи маош олишлари мумкин эди. Аммо улар ўзларига ўзлари қилишди. Шундай ишчилардан 22 киши рағбатлантириш мукофотидан маҳрум бўлди, 9 киши эса 50 процент ҳажмида мукофот олди, холос.

Коллективимиз ҳар қандай вазифани ҳам уддалай олади. Лекин ютуқларга эришиш ҳар бир ишчининг меҳнат ғайратига боғлиқ. Айтайлик, бир хил касбдаги икки ишчи ишга бир вақтда келиб, бир вақтда ишдан кетди. Уларнинг берган маҳсулотлари сон жиҳатидан ҳам, сифат жиҳатидан ҳам бир-бириникидан фарқ қилади. Бунинг боиси бир ишчи маҳсулот сонига эътибор бериб, сифатни унутиб қўяди. Бунда маҳсулот бракка чиқиши турган гап.

Менингча, ҳар бир ишчи ишлаб чиқараётган маҳсулотининг сонини ошириш билан бирга унинг сифатли бўлишига ҳам эътибор бериши, бракка йўл қўймаслиги керак. Вақт шуни тақозо этмоқда. Умумколлектив ва умумзавод ишлаб чиқариш суръатининг меъёри ҳар бир меҳнаткашнинг белгиланган техника нормасини муваффақиятли бажариши билан ўлчанади.

Бундай муваффақиятга эришиш учун вақтдан ва дастгоҳларнинг унумли ишлашидан тўла фойдалана билиш керак. Олинадиган иш ҳақи ҳам меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифатига қараб ўлчанади.

С. ЧИНАЕВ.

В. П. Чкалов номли авиация заводининг фрезерчиси.

БОҒ ВА ЎРМОН ОЙЛИГИ ЎТКАЗИЛМОҚДА

Ўзбекистонга навбаҳор келиб қолди. Боғлар, токзорлар, тутзорлар барпо этиш ҳамда хиёбонлар, кўчалар, йўллар, шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш учун ғоятда қулай шароит туғилди.

Республикада кўчат ўтказиш ишлари бошланиб кетди. Шаҳар ва район марказларининг жамоатчилиги, корхона, колхоз, совхоз, ташкилот ва муассасаларнинг коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллик юбилейи шарафига ёдгорлик боғлари, парклари, дарахтзорлари ва хиёбонлари барпо этишга киришди. Кўчат ўтказиш ишлари умумхалқ ишига айланиб бормоқда, унда республиканинг ҳамма аҳолиси, айниқса ёшлар ва мактаб ўқувчилари қатнашмоғи лозим.

Юбилей йили кўкламида республика меҳнаткашлари камида 60 миллион кўчат ўтказишлари лозим. Шу жумладан, Тошкент областида 5 миллион 300 минг туп, Сирдарё областида 5 миллион 600 минг туп, Фарғона областида 7 миллион 600 минг туп, Андижон областида 5 миллион 600 минг туп, Наманган областида 5 миллион 100 минг туп, Самарқанд областида 7 миллион 60, Бухоро областида 6 миллион туп, Қашқадарё областида 5 миллион 500 минг туп, Сурхондарё областида 4 миллион 400 минг туп, Хоразм областида 3 миллион 400 минг туп, Қорақалпоғистон АССРда 3 миллион 200 минг туп ва Тошкент шаҳрида 1 миллион 500 минг туп кўчат ўтказилиши керак.

Кўкламги боғ ва ўрмон ойлигининг муваффақиятли ўтказилиши шаҳар, қишлоқларимизни янада кўркам қилишга имкон беради. Илғор коллективлар ҳаво очиқ ҳар бир кундан фойдаланиб, кўчат ўтказиш ишларини қисқа муддат ичида тамомлаш, куртак уна бошлагунча тамомлашни ўз вазифалари деб билмоқдалар. (ЎзТАГ).

Сиз суратда кўриб турган Нина Задоя экскаватор заводининг қуюв цехида кранчи бўлиб ишлайди. Кунлик нормасини 130 процентга етказиб бажараётган Н. Задояни комсомоллар Ўзбекистон комсомолининг XIX съездига делегат қилиб сайлашган.

Ж. Раззоқов фотоси.

● *Институт янгилиги*

ДОҲИЙГА БАҒИШЛАБ

Фармацевтика институти марксизм ва ленинизм кафедрасининг ўқитувчилари ташаббуси билан В. И. Лениннинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишлаб лекция ва суҳбатлар, докладлар мунтазам уюштирилмоқда. Институтнинг катта ўқитувчиси, тарих фанлари кандидати Н. И. Ягудин «Ленин ва революция», «Ленин ва Ўзбекистон» ҳамда катта ўқитувчи, фалсафа фанлари кандидати доцент А. Х. Нормуҳамедов «Ленин ва Шарқ халқлари», «Ленин ва ўзбек халқининг тақдири» деган темаларда ўтказган суҳбат ва лекциялари мароқ билан тингланди.

Фотокўргазма кўригида студентларнинг ишлари намойиш қилинди. Студент Т. Ғойибназаровнинг «Чайла» макети ҳамда Лениннинг балиқчи йигит билан бўлган пайти кишилар диққатини ўзига жалб қилди.

Фотокўргазмада Ленин Петроградда сўзлаётганда тушган расмларнинг янги галереяси ҳам қизиқарлидир. Ҳозир институт бадиий ҳаваскорлар тўгарагининг коллективи В. И. Ленин ҳақидаги қўшиқларни ўрганмоқда. Ҳаваскорлар бу қўшиқларни 22 апрель куни шаҳар сайилида ижро этадилар.

КОМБИНАТ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНДИ

ОЛМАЛИҚ. Олмалиқ гўшт комбинатини реконструкция қилиш тугади. Бу ерда бир неча цех қурилди ва кенгайтирилди. Маҳсулотларни сақлаш учун холодильник камераларининг ҳажми ортди. Комбинатга темир йўл ўтказилди. Комбинат реконструкция қилиб бўлинганидан сўнг корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати 2,5 баравар ортди.

Чирчиқ ва Ангрен гўшт комбинатлари ҳам реконструкция қилингандан сўнг уларнинг қуввати икки баравар ошди.

● *Буюк ғалаба солномаси*

Қалб кўзи билан

Мен бу кенг яғринли, кулча юзли, чеҳрасида йиллар из қолдирган киши билан биринчи учрашганимдаёқ унинг ҳаётда кўп аччиқ-чучукни тотган ниҳоятда камтар, ўз раҳбарлигидаги кишиларга меҳрибон инсон эканини сезгандим. Кейинчалик бу киши билан иш юзасидан тез-тез учрашиб турадиган бўлдим.

Ҳа, А. Н. Зотовнинг қиссаси узоқ. Унинг оғир ва машаққатли саргузаштини катта китоб қилиб ёзса арзийди. Унинг саргузашти, иродаси метиндек мустаҳкам, бутун ҳаётини партия ва халқ ишига бағишлаган, бахтли ҳаёт учун, янги турмуш душманларига қарши кескин ва омонсиз кураш олиб борган мард йигит, ҳақиқий коммунистнинг саргузашти.

1940 йили Тошкентдаги политехника институтининг архитектура факультетини муваффақиятли тугатган А. Н. Зотовни «Узгоспроект» институтига архитекторликка ишга чақириб олишди. У Фарғонани реконструкция қилиш лойиҳасига бошчилик қилди.

Бу лойиҳанинг муваффақиятли чиқиши унинг институтда бош архитектор вазифасига ўтишига сабаб бўлди. Ўша йили унга Оҳангарон кончилар посёлкаси лойиҳасини тузиб чиқишни топширишди. Бу ҳазилакам иш эмаслигини ўзи ҳам биларди.

— Эсимда, Оҳангароннинг бош плани тасдиқланиб, эндигина биринчи уйларнинг пойдеворига бир неча қаторгина ғишт қўйилганди. Ўшанда мен Гитлер уруш очгани ҳақидаги шум хабарни эшитдим. Ҳа, бундан ҳам шумроқ хабар бўладими? Ўз касбимни ҳеч бир нарса билан алмаштиргим йўқ эди. Фақат уйлар қурсам, шаҳарлар бунёдга келса дердим. Лекин қалам билан линейка ўрнига қўлга қурол олишга тўғри келди. Шу вақтгача қад кўтарган уйлар вайрон бўлмаслиги учун ҳам қўлга қурол олиш керак эди.

Гитлерчи галалар она юртимизга хиёнаткорона бостириб кириб, Улуғ Ватан уруши бошлангач, кўплар қатори Зотов ҳам қўлига қурол олиб, ёвуз душманга қарши курашга отланди.

— Курашга ошиққину, лекин асло шошилма,— дея насиҳат қилган эди Александрга отаси.— Чунки душман жуда маккор. У ҳамма ишда бунга амал қилди.

...Тун ярмидан оққан. Штабда Зотовнинг ёлғиз ўзи навбатчилик қиляпти. Оператив группалардан бирор хабар келгудек бўлса, қанот қоқиб учишга, душман кўксига найза қадашга тайёр турибди у. Бирдан эшик шиддатли тақиллаб, хонага штаб бошлиғи кириб келди.

— Ўрмон орқасидаги кўприкни портлатишга буйруқ олинди. Бугун бир эшелон қурол-аслаҳа ортилган фашистлар поезди ўтармиш,— деди штаб бошлиғи.

— Яхши, дўстим, яша. Энди бу конхўр фашистлар биздан қочиб қутула олмайди.

Ҳақиқатан шундай бўлди. Штабдаги қуролланган сапёрлар группаси шошилинч равишда сафарга ҳозирланди. Группага Зотовнинг ўзи бошчилик қилди. Тонгга яқин фашистлар эшелонининг кулини кўкка совуришди.

Зотов бошчилигидаги группа фақат фашистнинг қадамини қирқишни ўйларди. Машаққатли фронт йўлларига неча минг миналар қўйишмади. Қанча майдонларни миналаштиришмади. Фашистларнинг қанча-қанча танкларини тўда-тўда кераксиз темирга айлантиришмади!

Кечга яқин душман йўлини миналаштириш ҳақида янги жанговар топшириқ берилди. Эндигина сапёрлар мина ётқизиладиган жойни кўрсатиб, ишга киришга сигнал берган ҳам эдики, ўрмон томондан ғала-ғовур кўтарилди. Енгиналарида снарядлар, миналар портлай кетди. Душман уларни сезиб қолганди. Лекин улар топшириқни бажармагунча орқага қайтишни ўйлашмасди. Зотов янги жойга мина қўйиш учун окопдан бошини чиқариши билан яқин орага мина келиб тушиб ҳаво тўлқини уни йиқитиб юборди...

Бир қўли билан икки кўзи боғланиб қўйилган Зотов кечга яқин ўзига келди. У қалин тўшак устида ётганини сезиб, «Ўзимизнинг томонга ўтибман шекилли» деб ўйлади. Назарида жароҳатларининг оғриши бир оз босилиб, бошининг айланиши тўхтагандек. Илгаригига қараганда бирмунча енгиллашиб қолган бўлса ҳам у тўшакдан туролмай ётиб қолгани, қайтиб дўстларининг олдига боролмаслигини эслаб қаттиқ хўрсиниб қўйди. Ўнг қўлини кўзига олиб бориб: «Қай маҳал бўлди экан деб докани сал юқори сурмоқчи эди, ўнг қўли кесиб ташланганлиги, икки кўзининг гавҳари оқиб тушганини пайқади. У аччиқ ҳақиқатни сезганди. Пастки лабини қаттиқ тишлади. У лабини шундай куч билан тишлаб турганини ўзи ҳам сезмади. Ботиб кетган тишлар орасидан қон тирқираб оқаётган эди.

— Нақадар даҳшат! Агар оёқсиз бўлиб қолганида ҳам бунчалик оғир бўлмасмиди?

Зотов урушга кетмасдан олдин қанчадан-қанча лойиҳалар тузиб, уни қурувчилар қўлига топширганди. Мана, ўша иштиёқ яна уйғонди. Лекин «ўқуви етармикин, вақти келиб кулги бўлмасмиканман?» деган тараддудда қолди.

Нима қилса экан? Илми бор, архитекторлик касби бор. Зотов кўнгил кўзини очди. У ҳаётда ўз ўрнини эгаллади. Оғир синовлардан ўтиб, ўз тинч касбига қайтди. «Узгоспроект» институтида бош архитекторлик қила бошлади. Кўксида Ватан ва халқ ҳурматининг мужассам тимсоли—Ленин ордени порлаб турибди. Республикада хизмат кўрсатган бинокор Александр Николаевич Зотов ҳаёт-мамот жангларида тобланиб, эрк учун, фаровон турмуш учун, авлодлар бахт-саодати учун сабр-бардош билан курашди. Ватан учун жанг қилиб, шу мунаввар кунларга етишганини Зотов яхши билади. Шу билан у бахтиёр.

Бугун биз совет халқининг содиқ фарзанди. партия ветерани Александр Николаевич Зотов босиб ўтган жанговар йўлга назар ташлар эканмиз, қаҳрамонларимиз шуҳрати билан фахрланамиз, уларнинг муборак номини камол эҳтиром ва ҳурмат билан ёдга оламиз.

Ш. УБАЙДУЛЛАЕВ,

Ўзбекистон давлат лойиҳа институтининг инженери.

В. Плеханов бошлиқ мармар йўнувчилар бригадаси «Отделстрой» трестининг 20- қурилиш бошқармасидаги энг илғор бригадалардан бири ҳисобланади. Бу бригада Тошкентда қурилаётган В. И. Ленин Марказий музейи филиалида фидокорона меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) бригадир В. Плеханов бригаданинг мармар йўнувчи усталари А. Плеханов билан П. Пузеровлар ишини кўздан кечирмоқда.

Р. Абдураҳмонов фотоси.

● „*Тошкент оқшоми*“ *ва* „*Вечерний Ташкент*“ *газеталари рейди*

ШАҲРИМИЗ ОЗОДА ВА ГЎЗАЛ БЎЛСИН!

Шаҳримиз ўз уйимиздек бўлиб қолган. Унинг кўчалари, хиёбонлари, дам олиш жойлари ҳамиша озода бўлиши керак. Хўш, бу борада нима ишлар қилинмоқда?

Биз ана шуни аниқлаш мақсад ида шаҳримизнинг кўпгина жойларида бўлдик.

Қурилиш майдонларида

Қўли гул бинокорларнинг меҳнати билан кейинги йилларда қанчадан-қанча бинолар қад кўтарди. Биз бу билан фахрланамиз. Аммо қурувчиларимиз шаънига айтадиган «ширин» гапларимиз ҳам йўқ эмас.

Афанасенко кўчасида 11-қурилиш трестига қарашли 69-қурилиш бошқармаси улкан маъмурий бино қуряпти. Қурилиш майдонига кириб борамиз. Ҳаммаёқ лой. Машиналар ўтиши учун тўкилган тошлар лойга кўмилиб кетган. Машина йўли учун келтирилган темир-бетон плиталар эса анчадан бери бир чеккада ётибди. Участка бошлиғи В. П. Туҷковнинг айтишича, плиталарни ўрнатишга одам йўқ эмиш. Дарвоза олдига автомашина ғилдиракларидаги лойларни сидириш учун тўшалган сим тўр айқаш-уйқаш бўлиб кетган. Ювиш учун қўйилган шланг ёрилиб кетганлиги сабабли автомобиллар ювилмай лой билан шаҳарга жўнатилаверар экан.

Ленинград ва Афанасенко кўчаларининг ҳамиша лой ва чанг-тўзон бўлиб ётишига шу сабаб бўлмаётганмикин?!

Бу ердаги қурилиш майдони эса темир-терсак омборхонасига айланиб қолган. Бу ерда 69-қурилиш бошқармаси, 1-механизация бошқармаси, «Узбекгидроэлектрострой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармаси ҳам иш олиб бормоқда. Бу ташкилотлар ҳам иш жойларининг озода бўлишига эътибор бермаётирлар.

Новоузбекистанская кўчасида матлубот уйи ва катта гараж қурилиши бошлаб юборилди. Бу ерга кунда 300 дан 400 машинагача юк олиб келинади. Юк машиналари бу ердан қайтаётганида ювилмайди, ифлослигича шаҳарга йўл олаверади. 11-қурилиш трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг участка бошлиғи В. К. Черницкий бу ерда мавжуд бўлган машина ювиш ускунасини ишлатмай қўйди.

Биз ана шу қурилиш участкаси дарвозаси олдида машина ғилдиракларидан тушиб қолган лойларни йиғиштириб олаётган Чилонзор район коммунал хўжалиги бўлимининг фаррошлари билан учрашиб қолдик. Уларнинг бошлиғи Мукамбар Дадахўжаева бундай деди:

— Кунда шу аҳвол. Фаррошларимиз қурилиш машиналаридан қолган лойларни яна машиналарга ортадилар. Ҳар куни бу ердан 10—15 машина юк чиқади. Қачонгача биз қурилиш машиналари лойини тозалаб юрамиз?

Бу саволга қурилиш участкасининг бошлиғи В. К. Черницкий қандай жавоб бераркин?!

Савдо шохобчаларида...

Ўқчи кўчасида Чилонзор район ошхоналар трестига қарашли 15-ошхонанинг пирожка цехи бор. Цех атрофи ахлатхона бўлиб ётибди.

Е. Соткина сотувчилик қилаётган «Ташлимводторг»нинг 9-киоскаси олдида ҳам ана шу аҳвол.

«Октябрь» колхози бозори майдонига жойлашган «Уруғчилик» магазини, 14-пойафзал магазини ва унинг филиали олдидаги майдончалар ҳам доимо ифлос.

«Шарқ» ресторанига ҳар куни қанчадан-қанча хўранда ва меҳмонлар келишади. Улар ресторан ҳовлисига кириб қолгудек бўлсалар ҳайратдан ёқа ушлашади. Ҳовлидан чанг босиб ётган синиқ шишалар, бочкалар, яшчиклар, овқат қолдиқлари, хуллас, ҳамма нарса топилади. Ахлат яшчиклари эса тўлиб кетган. Ресторан директорининг гапига қараганда, Ленин район «Автодормехбаза» коллективи бу ердаги ахлатларни ўз вақтида олиб кетмас экан.

Муқимий кўчасидаги «Узювелерторг»га қарашли «Олмос» магазини ходимлари ҳам озодаликка эътибор бермайдилар. Магазин шу кунгача район «Автодормехбаза» коллективи билан шартнома тузмаган. Магазин атрофи тозаланмайди. Магазиндан чиққан барча чиқиндилар унинг яқинидаги сайхонликка тўплаб қўйилади. Магазин директори Н. Аҳадов эса уни йўқотишни хаёлига ҳам келтирмаётир.

Шу магазин рўпарасидаги «1000 майда-чуйда» магазини ходимлари ҳам қўшниларидан «ўрнак» олишмоқда. Магазиннинг теварак-атрофи ифлос. Унинг ёнидан ўтадиган ариқ ахлат билан тўлган. Магазиндан чиқадиган чиқиндилар омборхона ёнида уюлиб ётибди. Ахлатни олиб кетиш учун «Автодормехбаза» билан шартнома тузилмаган.

Жамоатчилик-катта куч

Чилонзордаги 2-уй-жойдан фойдаланиш идорасига қарашли хонадонлар ўтган дам олиш куни шанбалик уюштирдилар. Улар уйлар атрофини ва уларга яқин бўлган кўчаларни бир оз тартибга келтиришди. Ҳовлилардаги гул ва дарахт тагларини юмшатдилар. Дарахтларни оқладилар. Янги ниҳоллар ўтказдилар.

— Бундай шанбаликларни ҳар ҳафтада уюштириб турамиз,—дейди уй-жойдан фойдаланиш идорасининг бошлиғи Т. Марзоев.

Ана шундай шанбаликлар Черданцев массивидаги 16-қизлар ётоқхонасида ҳам ўтказилиб турилади.

Бу шанбаликларда ҳамма бир жон, бир тан бўлиб ишга чиқади. Кўпгина битмай қолган ишлар жамоатчилик кучи билан ниҳоясига етказилади.

Лекин ҳамма жойда ҳам жамоатчилик кучига етарли баҳо бериляпти, деб бўлмайди. Чилонзорнинг Муқимий кўчасидаги 21 ва 22-уйларда икки юзга яқин хонадон истиқомат қилади. Бу уйларнинг ҳовлиларига қараб бўлмайди. Шу уйлардан бирида яшовчи пенсионер Ф. Я. Шевченконинг айтишича, ҳовлиларни супирадиган фаррош йўқ эмиш. Бу уйларда шунча хонадон яшасаям, уларнинг ҳовлисини супирадиган фаррош керак эмиш. Хонадонлар уйларидан чиққан ахлатни шу ердаги сайхонликка тўкадилар. Бу ахлат тоғ-тоғ бўлиб ётибди.

Ана шундай манзарани Чилонзорнинг «Е» кварталидаги уй-жойдан фойдаланиш 2-кооператив идорасига қарашли уйларда, Низомий номидаги педагогика институтининг 2-ётоқхонаси ва Тўқимачилик комбинатининг 9-ётоқхонаси ҳовлиларида ҳам кўриш мумкин.

Чилонзорнинг «Етти терак» маҳалласи район «Автодормехбаза»си билан шартнома тузганлигига қарамай, ахлат ойлаб олинмайди.

Етти терак кўчасининг 4 ва 6-Хива проездларида 4—6 ойдан бери ахлат тўпланиб ётибди.

Ишда тартиб йўқ

Чилонзор «Автодормехбаза»сининг бир кунлик ишини текширдик.

Самарқанд-дарвоза кўчасига жойлашган бу идоранинг 93 та машинаси бор. Бир кунда ана шунча машина ишга чиқиши керак. Амалда шундай бўлмаётир.

Масалан, 9 февраль куни 93 та машинадан 57 таси ишга чиққан. Шулар ҳам бир соат ўтар-ўтмас яна паркка қайтиб келган.

Машиналарга хизмат қиладиган мастерлар ҳам рўйхатда бор-у, аслида уларни кундуз куни чироқ ёқиб топиб бўлмайди. Рўйхатдаги олти мастерни йиғиш учун уч кун керак бўлди. Аҳвол шу бўлгач, иш унуми ҳақида гапирмасак ҳам бўлади.

Райондаги «Автодормехбаза» бўлимларида ҳам аҳвол шу куннинг талабига жавоб бермайди. Уларда мавжуд бўлган машиналарнинг ярми ишга чиқади. Қолгани ҳамиша ремонтда бўлади.

Биз «Автодормехбаза»нинг районлардаги бўлимларида иш бригада тартибда олиб борилса, шу бригадаларга машиналар ва тегишли жойлар белгилаб қўйилса, кундалик меҳнат ҳам унумли бўларди, деган хулосага келдик.

* * *

Шаҳар бўйича озодалик масаласида ўтказилган рейд бу борада олиб борилаётган ишлар ҳали етарли эмаслигини кўрсатди.

Шаҳримизнинг ҳамиша озода бўлиши ўзимизга боғлиқ. Шаҳар тоза ва озода бўлиши учун тинимсиз кураш олиб бориш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир. Бугунги куннинг талаби ҳам шу.

Ж. ҒАНИЕВ,
З. ҚОСИМОВ,
М. ЖЎРАЕВ,

шаҳар ички ишлар бошқармаси санитария назорат инспекторлари.

Э. ҚОДИРОВ,
А. ҲОТАМОВ,

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг махсус мухбирлари.

МЕХАНИЗАТОРЛАР КЎПРОҚ ТАЙЁРЛАНАДИ

Кишинев. (ТАСС). Ҳозир Молдавиянинг ўн мингдан ортиқ йигит ва қизлари механизатор бўлишга тайёрланмоқдалар. Улар шу йилнинг ўзидаёқ колхоз ва совхозларда иш бошлайдилар.

Республика комсомол ташкилоти механизатор кадрлар тайёрлаш икки йиллик планини эълон қилди. Шу вақт мобайнида 15 минг мутахассис тайёрлаш кўзда тутилади.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

ЖЎЖАЛАР КЎПАЙИШИ УЧУН

НАМАНГАН. Наманган инкубатор-паррандачилик станцияси ўзининг янги маҳсулини бера бошлади. Камераларга 12.5 минг дона дастлабки тухум қўйилди. Станцияда анча такомиллаштирилган аппаратлар— «Универсал—50» инкубатори ўрнатилган. Бу инкубаторлар илгариги инкубаторларга қараганда 1,5 баравар қувватлидир. Бу— паррандабоқарга колхоз фермаларида боқиш учун қарийб 600 минг парранда топшириш имконини беради, ўтган йилдагига қараганда 30 процент кўп жўжа топширилади. Жўжа очириб чиқаришни кўпайтириш, уларни боқишни яхшилаш ҳисобига беш минг сўмдан ортиқ қўшимча фойда олишга қарор қилинди. (ЎзТАГ).

ОҚИНДИ СУВДАН ОЛТИНГУГУРТ

Калинин номидаги Днепропетровск коксохимия ўрнатилган кучли саноат установкаси дастлабки неча ўнлаб тонна олтингугурт берди. Корхонанинг мутахассислари ва новаторлари яратган ана шу агрегатда қимматли химиявий маҳсулотлар олтингугурт тозалаш цехининг оқинди сувидан ажратиб олинади.

Установка ойна ва фармацевтика саноат корхоналари учун керакли соф олтингугурт ишлаб чиқаради. Ундан кейинчалик бегона ўтларга қарши самарали химиявий воситалар бўлмиш натрий сульфат билан роданли натрий ҳам олиш мўлжалланади.

Днепропетровск

(ТАСС мухбири).

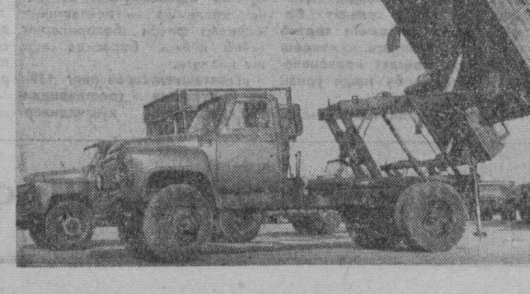

Қирғизистон ССР, Фрунзедаги автомобиль йиғув заводи ишлаб чиқараётган автоағдарма машиналар колхоз ва совхозлар томонидан кўплаб сотиб олинмоқда.

СУРАТДА: ағдарма машинанинг янги модели иш ҳолатида. Унинг кузови устидаги юкни уч томонга ағдаришдан ташқари 2 метр баландликка ҳам кўтариб бера олади.

В. Утешев фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ИБН СИНО: „ТИБ ҚОНУНЛАРИ“

ҲУРМАТЛИ ОҚШОМХОН!
«САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР»НИНГ БУГУНГИ НАВБАТИДА БУЮК ҲАКИМ ВА ДОНИШМАНД АБУАЛИ ИБН СИНОНИНГ ТИББИЙ МАҚОЛАЛАРИ БИЛАН ТАНИШАСИЗ. «ТИБ ҚОНУНЛАРИ» АСАРИНИНГ ТЎРТИНЧИ КИТОБИДАН ТАНЛАБ ОЛИНГАН БУ МАҚОЛАЛАР БИР ОЗ ҚИСҚАРТИРИБ БЕРИЛДИ.

ОРИҚЛИКНИ КЕТКАЗИШ ТАДБИРИ

ОРИҚЛИККА сабаб овқатда семиртирувчи модданинг йўқлиги ёки суюлтирувчи овқатни кўп истеъмол қилиш, — бунда баданда кўпда қон пайдо бўлмай қолади ёки тоза қон пайдо бўлмайдиган овқат билан чекланиб туришдир; бунга яна овқатни ишлатувчи қувватнинг, яъни ҳазм қилувчи қувватнинг ёки озуқни органларга тортувчи қувватнинг заифлиги ҳам сабаб бўлади; уларнинг заифлигига эса мижоз бузилиши, кўпинча бузилган совуқ мижоз сабаб бўлади; ёки кўп ҳаракатсиз ётиш бўлади, бунда тортувчи қувват ухлаб қолади...

...Гавдада гижжаларнинг кўпайиб, тўдаланиб ётиши... ёки совуқлик, ёки иссиқлик, ё фақатгина қуруқлик натижасида тери тешикларининг бирикиб буришиб торайиши ҳам ориқликка сабаб бўлади... Доимий равишда боғич боғлаб қўйиш ҳам ориқликка сабаб бўлади, бунда тери тешиклари ва йўллар тўсилиб, баданга озуқа тортилмайди... Тез қилинадиган жисмоний ҳаракатлар, турли хафалик ва ғамгинликлар ва тарқатувчи касалликларда шундай бўлади.

Териси ғовак ва осон чўзиладиган баданлар семиришга қобилиятли бўлади. Заифлик, иссиқ-совуқдан, тўқиниш-уринишлардан кўп таъсирланиш, уйқусизлик, нафсоний таъсирланишлар, меҳнат-машаққат, бўшатилиш ва жинсий алоқа кишини ориқланишдан сақланишга мажбур қиладиган омиллардандир...

Семизликнинг ҳам зарарлари бор... Мўътадил семизликдан яхшиси йўқ. Агар семизлик зарар келтирмаса, уни ёмон санама, чунки ҳаёт рутубатдадир; лекин эҳтиёт бўлишинг, гарчанд офат юз бермаса, ҳаддан ташқари семириш йўлини севмаслигинг керак. Чунки семизлик офати тўсатдан ва бирданига келиб етади...

Ориқликнинг биз юқорида баён қилган сабабларидан қайси бири мавжуд эканини аниқлаб, унга қарши чора кўриш ва уни кетказиш керак. Масалан, овқат кучли қон пайдо қилмайдиган бўлса, ана шундай қон пайдо қиладиган овқат бериладн... Мижоз бузилган бўлса, уни ўзгартирилади.

Қуюқ шароб ичиш, ҳазм бўлганда қаймуси яхши бўладиган кучли ва пишиқ овқатлар, масалан... ширгуруч, қовурилган гўшт кабиларни ейиш керак. Чунки қовурилган гўштда гўшт қуввати қамалиб қолиб, у пишиқ эт пайдо қилади..

Ҳаммомдан чиққандан кейин фурсат ўтказмай овқат ейиш ҳам семиришга сабаб бўлади. Иссиқ мижозли кишиларга ачимаган қатиқдан тайёрланган айрон берилсин...

Бадантарбияга алоқали ҳаракатлар ҳам семиртирувчи тадбирлардандир. Бу ҳар бир енгил ва аста-секин қилинадиган муътадил бадантарбия бўлиб, бироз дағал ва қаттиқ ҳамда юмшоқликда муътадил (латта) билан тез ишқалашдан кейин қилинади, айниқса биз айтгандек тери қизаргунча ишқалаш яхшироқ. Шундай ишқалашдан кейин муътадил даражада бадантарбия қилинади ва қисқа вақтга ҳаммомга тушилади, кейин баданни артиб, қуруқ уқаланади, семиртирадиган дорилар чапланади.

Сув ва ҳавони алмаштириш семиртиришда кўзда тутилиши зарур бўлган нарсалардан биридир, бу иккаласи кўпинча озиб кетишга сабаб бўлади.

СЕМИЗЛИКНИНГ АЙБЛАРИ

Ҳаддан ташқари семизлик баданнинг ҳаракатига, кўтарилишига ва ўзини эплай олишига халақит беради. У томирларни қисиб торайтиради.. тор жойга қоннинг ҳайдалиб бориш хавфи пайдо бўлади, баъзан тўсатдан бирор томир ёрилиб ўлдириб қўяди. Бундай ҳолатда ва бундан олдинги вақтларда у кишиларда нафас қисилиш ва хафақон юз беради; шу пайтдаги ҳолатга қарши томирдан қон олиш чораси кўрилсин; қисқаси улар тўсатдан ўлиши мумкин. Умуман, ҳаддан ташқари семиз кишилар тез ўлади, айниқса бошланғич пайтида семиз бўлган кишиларда шундай бўлади, чунки уларнинг томирлари тор ва қисилган бўлади. Улар сакта, фалаж, хафақон касалликларига, рутубатлиликлари сабабли ич кетиш, нафас олишнинг ёмонлашувига, беҳуш бўлиб қолишга ва ёмон иситмаларга мойил бўладилар... очликка ва ташналикка чидай олмайдилар.

Киши совуқ мижозли бўлмаса, бундай семизликка эриша олмайди, шунинг учун улардан фарзанд бўлмайди, ўзлари соғлом бўлмайдилар ва эрлик уруғлари оз бўлади. Семиз хотинлар ҳам шундай; уларнинг бўйида бўлмайди, ҳомиладор бўлсалар ҳам, бола ташлайдилар, уларнинг шаҳватлари ҳам заиф бўлади.

Бундай кишиларни дорилар билан даволаганда дорилар томирлар орқали касал органларига ўтмайди, касал бўлганларида ҳам тезда уни сезмайдилар, чунки сезгилари кучсиз бўлади.

Агар улар бирон нарса қилсалар, туғма ҳароратлари кучсиз бўлганидан заифлашадилар. Чунки туғма ҳароратлари турган жой тордир. Биз муътадил даражада семизлик, айниқса, ёшлик пайтида яхши эканини айтдик. Ўртача семизлик гарчи кишини чарчатиб, ҳаракат қилиш учун заифлаштирса ҳам, рутубатликка далолат қилиш сабабли узоқ яшашдан дарак беради.

БОШ ҚАЗҒОҒИ ҲАҚИДА

Қазғоқ бошда пайдо бўладиган кепак бўлиб, енгил пўст ташлашнинг бир туридир. Бу бошнинг энг устки терисига хос таъсир кўрсатувчи мижоз бузилиши сабабли пайдо бўлади. Бунинг энг ёмони ярага айланғани ва соч ўсадиган жойни бузиб юборадиганидир. Ана шундай хили бурақли ўткир моддадан ёки сафро аралаш қондан пайдо бўлади; баъзан бош мижозининг бузилишидан ҳам пайдо бўлади ва бошга етиб борган моддани буза беради.

Даволаш: қазғоқнинг енгил хилига енгил тадбир кифоя қилади; бошга гул ва бинафша ёғлари ҳамда ширалар суртилса, у йўқолади, қазғоқнинг баъзиси олдингидан кўра кучлироқ бўлиб, тозалаш ва кучли тарқатиш хусусиятига эга бўлган дорига эҳтиёж туғдиради; у дорини ишлатгандан сўнг мижозни ҳўллаб муътадил қилувчи нарса ишлатилади. Қазғоқланишнинг баъзиси жуда ёмон бўлиб, бошни яра қилиб юборади. Бунинг сабаби баданни тўлдириб, бошқага кўтарилаётган ёмон хилт бўлса, шунда зарур бўлиб қолса, томирдан қон олиб ва сурги қилдириб баданни тозалаш керак.

...Бошни ҳўл тол баргининг суви билан ювиш латиф ва енгил тадбирлар бўлиб, яхши, етук, синалган ва бехавотирдир. Юқоридагиларнинг ҳар бири билан бош ювилгандан кейин нечаси гул ёғи ёки бинафша ёғини суртиш керак.

Оздириш тадбири

Оздириш тадбири семиртиш тадбирининг аксидир. Бу эса овқатни кам бериш, овқатдан кейин ҳаммомга тушириш, кучли бадантарбия қилдириш, узоқ вақт овқатлантириш, овқатни озуқ бўлмайдиган ва озуғи қуруқ бўладиган нарсадан ёки ясмиқ, нонхўриш ва сиркаланган сингари мазаси ўткир ёки шўр нарсаларни беришдан иборат.

Уларнинг ейдиган нонлари кепакли нон ва арпа нони бўлсин; овқатларига иссиқлик дориворлар кўпроқ қўшилсин. Уларнинг айтиб ўтилган овқатларига баён қилинган жуда ёғлик нарсалар қўшилса, айниқса уларни тез тўйғазиб, кам овқат бўлишларига ёрдам беради, чунки иштаҳалари кучсиздир. Улар кунда бир маҳал овқатлансинлар. Овқат моддаси йиғилиб қолса, уни тарқатиш тадбири қўллансин; бунга кучли бадантарбия қилиш, дағал кийим кийиш, дағал тўшакда ётиш, совун сув ўрнига иссиқ сув ишлатиш, совуқ ҳаво ўрнига иссиқ ҳавода бўлиш орқали баданни сийраклатиш, шунингдек, тешиклари буришиб тўсилиши ва тук ҳурпайиб тери тиғизлашуви орқали бадан озуқни қабул қилмасин учун, доимо баданни очиб, совуқ ҳавога тутиш ёрдам беради; бу ичкаридан келаётган нарсаларнинг тортилиш муқаддимаси бўлган мўътадил тарқалишга тўсқинлик қилади. Агар ёз пайти бўлса, баданни иссиқ ҳавода очиб турилади, шунда тарқалиш кўпайиб, органга тортилаётгандан кўра кўпроқ озуқ тарқалади.

Семиз кишиларга кучли бадантарбия ва турли бўшатиш тадбирларини юклаш керак...

...Бундай кишилар наҳорга ҳаммомга тушишлари, ҳаммом эса ҳаволи ва терлатадиган бўлиши (лекин) сувли ва рутубатлантирувчи бўлмаслиги керак. Агар ҳаммом сувли бўлса тарқатмай фақатгина тортиш натижаси келиб чиқмасин учун унда узоқ туриш керак эмас. Ҳаммомдан кейин овқатланишга шошилмаслик, балки сабр қилиб ётиш, бадантарбия қилиш, сўнг ором олиш, шундан кейин озгина ва енгил овқатланиш керак. Шунингдек, бундай кишини уқалаганда кетма-кет ва тарқатадиган равишда уқалаш лозим.

Марҳамат Ҳидоятова шаҳримиздаги 614-аптекада фармацевт бўлиб ишлайди. У ана шу даргоҳда техникумда ўқиб юрган вақтида меҳнат практикасини ўтаган эди.

СУРАТДА: М. Ҳидоятова.

Ю. Бутусов фотоси.

ФИНЛЯНДИЯ. Тампередаги мўътабар зиёратгоҳлардан бири — В. И. Ленин музейидир. Музей экспонатлари 1905 ва 1906 йилларда РСДРПнинг конференциялари ўтган бино залларига қўйилган.

СУРАТДА: томошабинлар музей экспонатлари билан танишмоқдалар.

В. Соболев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

САЙЛОВГА ТАЙЁРГАРЛИК

Германия Демократик Республикасида 22 мартда бўладиган маҳаллий халқ вакиллигига сайловга актив тайёргарлик кўрилмоқда. Сайловчилар билан бўлган йиғилишларда маҳаллий вакилликларининг 200 мингга яқин депутатлари ўз фаолиятлари ҳақида ҳисоб бермоқдалар. Бу йиғилишлар Германия Бирлашган социалистик партияси теварагига жипслашган халқнинг маънавий-сиёсий бирлигини яна бир марта намойиш қилди, Ленин юбилейини ва немис халқининг фашизмдан озод бўлганлигининг 25 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилаётган, СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар билан дўстликни мустаҳкамлашга тинмай курашиб келаётган халқнинг бирлигини намойиш қилди.

Сайловчилар вакилларининг ҳозир бошланган конференциялари сиёсий кўтаринкилик вазиятида ўтмоқда.

ИЛҲОМ МАНБАИ

ПХЕНЬЯНЬ. Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг органи «Нодон синмун» газетаси В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб «Империализм тўғрисида Ленин ғоялари» сарлавҳали мақолани босиб чиқарди.

Газета Ленин марксизм ривожига, халқаро ишчилар ҳаракати революцияси ишига жуда катта ҳисса қўшганлигини таъкидлайди. Империализм тўғрисида Ленин ғоялари ва таълимоти, дейилади мақолада, антиимпериалистик революцион курашга отланган халқларни илҳомлантиради, уларнинг ғалаба қозонишга бўлган ишончини кучайтиради.

ЖАНГ МАЙДОНИДАГИ ЮТУҚЛАР

Озодлик матбуот агентлиги Жанубий Вьетнамдан хабар беради: Халқ озодлик қуролли кучлари январь ойида Биньдинь вилоятида душманнинг 3.000 га яқин солдат ва офицерини, шу жумладан Америка ҳарбий хизматчиларидан 720 кишини ва сеуллик ёлланган қотиллардан 550 кишини сафдан чиқардилар. Ватанпарварлар душманнинг 15 самолётини уриб туширдилар ва 131 ҳарбий автомашинасини яксон қилдилар.

(ТАСС).

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЮБИЛЕЙ ОЛДИДАН

Берлин

Франкфурт-Одерда «Ишчилар синфининг зиёлилар билан иттифоқи тўғрисида Лениннинг айтганлари» деган мавзуда конференция ўтказилди. Конференцияда сўзга чиққан нотиқлар демократияни ривожлантирмоқ учун, Германия Демократик Республикасида социализм негизларини қурмоқ учун Ленин меросининг аҳамияти жуда катта эканлигини уқтириб ўтдилар.

Бухарест

Бухарестдаги «Гривица рошие» машинасозлик заводларида ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган мажлиси бўлиб ўтди. Механика заводининг директори В. Младин Октябрь революцияси йўлбошчисининг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида доклад қилиб айтдики, марксизм-ленинизм ғоялари юз миллионлаб одамларнинг онгида чуқур томир ёйди. Бу ғояларнинг улуғлиги ва ўзгартирувчи кучи Совет Иттифоқидаги ва бошқа социалистик мамлакатлардаги коммунистик ва социалистик қурилишнинг ютуқларида ўз ифодасини топди. В. И. Ленин ғоялари Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати ютуқларида яшаб тантана қилмоқда. Бу ғоялар бундан буён ҳам мангу яшайди.

Заводда В. И. Лениннинг румин тилида нашр этилган асарлари кўргазмаси очилди.

Улан — Батор

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида, деб ёзади МОНЦАМЭ агентлиги, Монголиянинг сўз усталари Ильич образини бадиий адабиётда гавдалантириш йўлида кўп иш қилмоқдалар. Ленин юбилейига аталган «Ленин ҳаммадан ҳам барҳаёт» деган асар нашр этиладн. Бу китобда монгол ёзувчиларининг Ленин тўғрисидаги энг яхши асарлари тўпланади.

(ТАСС).

Руанданинг шимолий-ғарбига жойлашган, Конго билан чегарадош Киву оролини ҳақли равишда Африканинг марвариди дейишади.

В. Евсеев фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

АЖОЙИБ АППАРАТ

ТОКИО. Токиодаги оптик тадқиқот институти қуёш нурларини тутиб, офтоб тушмайдиган уйларга ўтказиб берадиган аппарат ишлаб чиқди.

Бу аппарат қуёш нурларини тутиб олиб, тўплайдиган коллектордан иборат бўлиб, унинг параболик кўзгуси, қуёш нурларини узатиб берадиган бир неча хил кўзгулари ва қуёш нурини хоналар ичига ёйиб берадиган қавариқ кўзгулари бор. Қуёш нурини қабул қилиб оладиган коллектор бино томига ўрнатилади ва фото электр система ёрдамида қуёш томон автоматик равишда бурилиб туради.

БОЛГАРИЯ ЭКСПОРТИ

Машинасозлик маҳсулотларининг айрим турларини экспорт қилишдан ташқари Болгария турли мамлакатларга комплект ускуналар, бутун-бутун заводлар ва технологик линиялар етказиб бериб туради.

«Техноэкспорт» ташқи савдо корхонаси сўнгги олти йил мобайнида 20 дан ортиқ мамлакатга қарийб 260 завод ва установкалар етказиб берди ва уларни фойдаланишга топширди. Болгария Бирлашган Араб Республикасидаги темирнинг бошқа металлар билан қориштирадиган завод қуриб, уни ишга тушириб берди. Сурияда Болгария ёрдамида 13 та холодильник — омбор қурилмоқда, кон ва фосфат-бойитиш фабрикаси қурилмоқда. Болгария мутахассислари Куба, Монголия, Ҳиндистон, Индонезия, Вьетнам Демократик Республикаси, Ироқ, Югославия, Сомали, Суданда ва бошқа мамлакатларда бир қанча заводлар ҳамда бошқа объектларни қуриб битказдилар.

Болгария Совет Иттифоқига шира-шарбат ишлаб чиқарувчи 15 та корхона учун ускуналар етказиб берди.

МУТАХАССИС КАДРЛАР ЎЧОҒИ

Профессионал-техника билим юртлари ҳозирги кунда Монголияда халқ хўжалигининг ҳамма соҳалари учун малакали ишчилар етказиб беришда энг йирик билим ўчоғи бўлиб қолди.

Дастлабки профессионал-техника билим юрти ташкил этилганидан буён 6 йил ўтди. Бироқ ана шу қисқа муддат ичида мамлакатда бир қанча билим юртлари ташкил этилдики, буларда ҳозир 12 минг киши таълим олмоқда. Ана шу ўқувчилар турли-туман касб эгалари бўлиб чиқадилар.

Ишчилар Совет Иттифоқида олий малакали бўлмоқдалар. Кейинги 3 йил ичидагина Монголия йигит-қизларидан 6100 киши Совет Иттифоқида кўпгина техникавий мутахассисликни ўрганди.

«Уйингга хуш келибсан, солдат! АҚШ сен билан фахрланади!» Жанубий Вьетнамдан қайтган америкаликларни ана шундай шиорлар билан қарши олади.

Окленддаги (Калифорния) ҳарбий транзит марказининг узун йўлагидан кетаётган бу америка солдатига шиорлар тариқчалик таъсир қилмайди. У фақат бир нарсадан, уйига қўрғошин тобутда эмас, ўз оёғи билан келганидан хурсанд.

Прессенс бильд — ТАСС фотоси.

Асосли ҳаяжон

НЬЮ-ЙОРК. Американинг Лаосдаги воқеаларга зўр бериб аралашаётганлиги сабабли АҚШ матбуоти тобора кўпроқ ҳаяжонга тушмоқда. «Лос-Анжелес таймс» газетасининг Сайгондаги мухбири шу хусусда юборган хабарида ёзишига қараганда, Американинг Жанубий Вьетнам пойтахтидаги расмий кишилари Лаосдаги воқеаларнинг ҳақиқий аҳволи тўғрисидаги фактларни жамоатчиликдан яширишга интилиб, бу масалани матбуот вакиллари билан муҳокама қилишдан бош тортмоқдалар.

Шундай бўлса ҳам, деб ёзади «Лос-Анжелес таймс» газетасининг мухбири, Тайланд, Жанубий Вьетнамдаги базаларда ва АҚШ 7-флотининг кемаларида жойлашган Америка самолётларининг кўпчилиги Патет-лао ватанпарвар кучларининг, айниқса Кўзалар водийси районидаги позицияларини бомбардимон қилиш учун кейинги кунларда шу районга юборилди.

«Крисчен сайенс монитор» газетасининг Вашингтондаги мухбири Эшуорт АҚШ ҳукумати бомбардимончи «В-52» самолётларидан Лаосдаги позицияларни бомбардимон қилиш учун фойдаланишга қарор қилганлигини эслатиб, бу мамлакатнинг ишларига Американинг ҳарбий куч билан аралашуви янада кенгайтирилиши керак, деб ёзади. (ТАСС).

Милитаризм йўлидан

Яқинда Япония министрлар кабинети мамлакатнинг шу йил биринчи апрелда бошланадиган 1970 молия йили давлат бюджетининг лойиҳасини эълон қилди. Бу лойиҳага биноан янги йилда ҳарбий ҳаражатлар 17,7 процентга кўпаяди ва пул тариқасида 569,5 миллиард иенни ташкил этади. Бу урушдан кейинги давр мобайнида қуролланиш учун ажратилаётган энг катта маблағ ҳисобланади.

Саноат корхоналарининг эгалари ва йирик кампанияларнинг вакиллари ҳарбий программани завқ билан кутиб олдилар. Аммо қуролланиш учун илгари ажратиб берилган маблағлар ҳозир уларни қаноатлантирмаяпти. Шу сабабли йирик капитал вакиллари ўтган йил ёзи ва кузида мудофаа учун, жумладан мамлакатда ҳарбий ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун қилинаётган ҳаражатларни янада кўпайтириш зарурлигига халқни ишонтиришга мажбур этиш мақсадида кенг кампания олиб бордилар. Бу кампания «Ҳарбий ҳаражатларнинг етарли бўлмаслигига сабаб Японияда «кичик оккупация»нинг сақланиб келаётганлигидадир» деган шиор остида ўтди. Атрофига Япония армияси учун қурол-аслаҳа ишлаб чиқариш бўйича заказлар олган корхоналарнинг акцияларини тутувчилар жипслашган бу компанияда марказий ўринни «қурол-аслаҳа ишлаб чиқариш бирлашмаси»нинг раиси Кен Окубо эгаллайди. Ҳозир Япония ўз қурол-аслаҳаларини ишлаб чиқаришни кескин кўпайтириши лозим бўлган пайт келди, деган фикрни кўтариб чиққан киши ҳам шу. «Мен Япония етарли даражада ривожланган мудофаа саноатига эга бўладиган вазиятни вужудга келтиришда ёрдам беришни истайман — деб давом этади у, — токи у ўзини-ўзи мудофаа қила олсин».

Бироқ кимдан мудофаа қилиши керак? Бундан ташқари маҳаллий пропаганда қайта-қайта такрорлаб айтаётганидек Япония — Америка ўртасида тузилган «хавфсизлик битими» айни Японияни мудофаа қилишни кўзда тутади-ку. Бу битим муддатини навбатдаги ўн йилга узайтириш масаласи амалда олдиндан ҳал қилиб қўйилди. Мабода «хавфсизлик битими» унда баён этилган гарантияларни таъминламаётган экан нима учун яқинда унинг муддатини узайтириш «мутлақо зарурлиги» ҳақида кампания олиб борилди? Бу ерда «мудофаа» устида гап бормаётгани кўриниб турибди.

Кейинги йилларда Япония АҚШ ёрдамида жаҳондаги етакчи империалистик мамлакатларнинг бирига айланди. Энди у Узоқ Шарқ ва Шарқи-Жанубий Осиёда мустақил роль ўйнашга даъвогарлик қила бошлади. Бу нарса Японияning тобора кучайиб бораётган сиёсий ва иқтисодий активлигида, унинг жаҳоннинг шу районидаги мамлакатларга жадаллик билан суқилиб кираётганида намоён бўлмоқда. Япония шу йиллар мобайнида АҚШнинг Шарқи-Жанубий Осиёдаги агрессив сиёсатини ўтказишда унга актив ёрдам бериб келмоқда: ҳозир Токиодагилар сиёсий ва иқтисодий соҳада «активлик» кўрсатиш билангина чегараланиб қолиш етмайди, бу активликни ўз қудратли қуролли кучларимизнинг мавжудлиги билан мустаҳкамлаш ҳам керак, деб ўйлашяпти.

Шу жиҳатдан қараганда Э. Сатонинг янги ҳукуматида «ўзи-ўзини мудофаа қилиш» бошқармасининг бошлиғи яъни ҳарбий министр қилиб Ясухиро Накасонэнинг тайинланиши диққатга сазовордир. Шунгача у ҳукумат қошидаги илмий-техника бошқармасига бошчилик қилиб келган эди. Накасонэ атом энергияси соҳасидаги эксперт ҳисобланади. У ўз вақтида полицияга ҳам раҳбарлик қилди ва бу ердаги доираларда кучли милитаризм тарафдори бўлиб ном чиқарди.

Накасонэ министрлик вазифасини эгаллаганидан кейин даставвал 1970 йиллиги давлат бюджетида ҳарбий мақсадларга ажратилган маблағларни кўпайтиришни талаб этди ва шунга эришди. «Майнити» газетасининг хабар беришича, бу маблағ унга самолётлар, кемалар, танклар ва бошқа қурол-аслаҳалар сотиб олиш учун зарур деб айтган. Унинг иккинчи талаби запасдаги офицерлар сонини кўпайтириш ҳақида эди. Бу талаб ҳам қондирилди. Ҳозир Японияда кейинги 15 йил мобайнида ҳарбий таълимдан ўтган 33.000 офицер бор. Накасонэ уларнинг сонини яқин йиллар ичида 100 минг кишига етказишни хаёл қиляпти.

Бунинг нима учун керак бўлиб қолганини Накасонэнинг ўзи тушунтириб беради: у Япония конституциясининг 9 моддасини олиб ташлашни (бу модда Японияning қудратли қуролли кучлар ва ҳарбий имкониятларга эга бўлишини таъқиқлайди) ва бу орқали унтер-офицерлар ҳамда офицерларнинг катта корпусларини вужудга келтириш, қисқа вақт ичида Японияning ишчилар ҳаракатини бостиришгина эмас, балки ташқи сиёсий авантюраларда қурол бўла оладиган кўп миллионли армияни тузиш имконига эга бўлишини бир неча марта талаб қилиб чиқди у.

Японияning кенг жамоатчилиги ҳукмрон доираларнинг бу сиёсати дунёнинг бу районида халқаро вазиятни кескинлаштиришгагина олиб келишини тушунади ва бу йўлга қарши норозилик билдирмоқда.

В. ДУНАЕВ.
С. ХАРИН.
АПН мухбирлари.

Александр Бек

Фамилиясиз киши

Немислар яқинлашиб қолгани ҳақидаги хабар уларга етиб келган эди. Панфилов жангчилар билан гаплашди, ҳазиллашди, аммо улар генерал ҳозир ўзлари учун жуда зарур бўлган, душманни енгишда мадад берадиган қандайдир сўзни айтади, деган умид билан боқишарди.

Бир неча окопни кўздан кечиргач, генерал ҳали музламаган Руза дарёсининг қирғоғи бўйлаб жимгина юриб кетди. У хаёлга чўмган пайтларидаги одати бўйича бошини қуйи солиб борарди.

Рота командири Севрюков оқ оралаган бошидаги телпагини тузатганича югуриб генералга пешвоз чиқди. Ундан уч-тўрт қадам орқада бир неча жангчи югуриб келишарди.

Севрюковнинг рапортини тинглаб бўлгач:

— Бу қанақа мулозимлар бўлди? — деб сўради Панфилов.

— Менинг алоқачиларим, ўртоқ генерал.

— Доимо шундай ортингиздан чопиб юришадими?

— Бўлмасам-чи, ўртоқ генерал, тўсатдан бирор нарса...

— Соз, жуда соз. Окопларингиз ҳам дуруст қазилган, ўртоқ Севрюков.

Собиқ бухгалтернинг кекса юзи қувонганидан қизариб кетди.

— Сиз ротани тўплаб, суҳбатлашармикансиз, деб ўйлагандим, ўртоқ генерал, — деди сиполик билан Севрюков. — Алоқачиларим доим тайёр, булар жуда чопқир йигитлар. Агар ротани тўплашга буюрсангиз, йигирма минутда шу ерда ҳозир бўлади.

Панфилов соатини олиб қаради-да, ўйланиб қолди.

— Йигирма минут ичида дейсизми? Шу ерга-я?

— Ҳа, ўртоқ генерал.

— Соз, жуда соз.. Айтингчи, ўртоқ Севрюков, ротани ҳув анови ерга неча минутда тўплай олардингиз?

Шундай дея Панфилов орқасига ўгирилиб Руза дарёсининг нариги қирғоғини кўрсатди.

— Ҳув анови ергами? — дея сўради Севрюков.

— Ҳа.

Севрюков аввал генералнинг кўрсаткич бармоғига, сўнгра ана шу кўрсаткич бармоғи қаратилган нуқтага кўз ташлади. Атроф ҳали анча ёруғ бўлганлигидан, генералнинг бармоғи дарёнинг нариги қирғоғини кўрсатаётганини пайқаб олиш қийин эмасди.

Шундай бўлса-да, Севрюков:

— Нариги томонни айтаяпсиз-да? — деб сўраб олди.

— Ҳа, ҳа, нариги томонни, ўртоқ Севрюков.

Севрюков қорамтир бўлиб ётган сувга қаради, ундан сўнг бўйнини буриб, чамаси бир ярим километр масофадаги дўнглик панасида кўринмай турган кўприк томонга кўз югуртирди-да, чўнтагидан дастрўмолини чиқариб, бурнини артди ва яна дарё сувига тикилди.

Панфилов индамай кутиб турди.

— Мен тушунмаяпман... Кечиб ўтиш керакми, ўртоқ генерал. Ўрталарида сув одамнинг белидан келади. Жангчиларнинг усти-боши сув бўлади-ку, ўртоқ генерал.

— Йўқ, сувга кечиришнинг нима кераги бор? Ёз куни эмас-ку... Келинг, имкон борича кишиларимизнинг усти-бошини ҳўл қилмай жанг қилайлик. Хўш, ўртоқ Севрюков, неча минут ичида тўплай оласиз?

— Билмадим.. Бундай ишни минутлар ичида бажариб бўлмайди, ўртоқ генерал.

Панфилов менга ўгирилди-да, дона-дона қилиб:

— Яхши эмас, ўртоқ Момиш ўғли! — деди.

Биринчи марта генерал Панфилов менга «яхши эмас» — деб танбеҳ берди. Бундан илгари шундай танбеҳ олмаган эдим, кейин ҳам, Москва остонасида жанг қилиб юрганимизда ҳам ундан сира дакки емадим.

— Яхши эмас! — дея такрорлади у. — Нега нариги қирғоққа ўтиш учун кўприкчалар тайёрланмаган? Нега қайиқлар, соллар йўқ? Окопларни яхши қазибсизлар. Энди немислар қачон ҳужум бошларкин, деб кутиб ўтирмоқчисизлар, шекилли. Бундай қилиш ярамайди. Мабодо ўзингиз душманга зарба беришингиз керак бўлиб қолса-чи, унда нима қиласиз? Шунга тайёрмисизлар? Ҳозир душман қутириб кўзини шира босган, шундан фойдаланиб қолиш керак. Сизлар бўлса, буни ҳисобга олмагансизлар, ўртоқ Момиш ўғли.

Генерал бу сафар одатдагидай майинлик билан эмас, балки аччиқ-аччиқ қилиб гапирди. Мен юзимдан олов чиқиб, унинг танбеҳини эшитганимча қотиб турардим.

2

Генерал яна Севрюковга мурожаат қилди:

— Шундай қилиб, нариги томонга тўплай олмайман денг, ўртоқ Севрюков? Яхши эмас. Буни бир ўйлаб кўринг. Бўлмасам, ён томондан бориб ўрнашиб олишга қанча вақт керак дейсиз?

Панфилов батальоннинг бошқарув пункти жойлашган ўрмон чеккасини — ҳалигина ўзимиз машина билан оппоқ қорни босиб ўтиб янгидан йўл солган томонни кўрсатди.

— Мана, сизнинг маррангиз ўрмондан қирғоққача бўлади, ўртоқ Севрюков. Сизга батальонни ён томондан ҳимоя қилиб туриш топширилган.

Севрюков бир оз ўйлаб турди-да:

— Ўн беш—йигирма минут, ўртоқ генерал, — деди.

Панфилов жонланиб:

— Ёлғон айтаётганингиз йўқми? Қани, қани... Бошланг ўртоқ Севрюков. Мен вақтни белгилаб қўяман, — деди.

Севрюков честь бериб, орқасига ўгирилди-да, шошилмасдан алоқачилар томон борди ва ярим минутча атрофга кўз югуртириб, жим қолди. Мен ичимда: «Бунча имиллайсан? Шалвирамасанг-чи, ахир! Тезроқ, тезроқ!» — дея қичқирардим.

Шу пайт Панфилов жилмайиб қулоғимга:

— Баракалла, ўйлаб иш қилаяпти! — дея пичирлаб қолди.

Энди унинг чеҳраси бир оз очилган эди. У Севрюковнинг ҳаракатини завқланиб кузатиб турарди.

Давоми бор.

(Давоми. Боши газетанинг 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 44, 45-сонларида).

ТЕКИНХЎРЛИК, БЕЗОРИЛИК, ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

ТЕКИНХЎРГА ОРАМИЗДА ЎРИН ЙЎҚ!

Шўхлик, ишга бўйин ёр бермаслик кишиларни текинхўрликка олиб келади. Виктор Иванчин ва Ҳайдар Нишоновлар ҳам шундайлардан. Улар текинхўрлиги ва жинояти учун ҳукм қилинди. Ҳар иккаласи ҳам ҳеч қаерда ишламай, текинхўрлик билан кун кечириб, ароқдан бош кўтармади. Уззукун ичиш учун эса пул керак. Хўш, уни қаердан олиш мумкин. Шунда икки ўртоқ энг яхши усул — гражданларни тунаб, ҳамёнидаги бир мирисигача қоқиб олишга аҳд қилишди. Бироқ бундайлар жазодан қочиб қутулиша олмайди. Энди бу текинхўрлар ўз ҳаётларига разм солишар!

1930 йилда туғилган Ф. П. Беднов ҳам жиноят содир қилишда юқоридагилардан қолишмайди. Ўтган йили март кунларининг бирида у чўнтагидаги пулни олиш мақсадида Лижкин фамилияли гражданга босқинчиларча ҳужум қилиб, уни қаттиқ жароҳатлади. Суд Бедновни озодликдан маҳрум этди ва 12 йиллик ҳукм билан уни қаттиқ режимли ахлоқ тузатиш колониясига юборди.

Кўриниб турибдики, юқорида номлари тилга олинган жиноятчилар қилмишларига яраша жазоланди.

Бироқ бу ерда бошқа бир савол туғилади. Наҳотки уларнинг ахлоқи, ичкиликбозлиги ҳаётда текинхўрлик қилиб юришини атрофидаги кишилар билмаган бўлса?! Йўқ билган. Бедновнинг Педагогика кўчасидаги 5-уй, 9-квартирада қайд қилинмай яшагани ёнидагиларга беш панжадай маълум эди. Бироқ кишилар «Сен менга тегма, мен сенга» қабилида иш тутдилар. Шунинг учун ҳам текинхўр бемалол яшаб, кўнгли тусаган номаъқулчиликни қилишга, ниҳоят оғир жиноятга ҳам қўл уришга бориб етди.

Бу ўринда кейинги вақтларда жамоат ташкилотлари, маҳалла ва уй комитетлари, милиция бўлимлари участка вакилларининг текинхўрлар билан курашни сусайтириб юборганликларини тан олиш керак.

Текинхўрлар билан доимо, қатъий кураш олиб бориш керакки, токи уларга жамиятимизда, орамизда асло ўрин бўлмасин! Ана шундай шахслар билан асло муросасозлик қилмаслик ва барчанинг ғазаб-нафратига дучор бўлиши кайфиятини яратмоқ лозим.

Шу мақсадда, меҳнаткашларнинг жамиятимизга ёт кишилар билан курашни кучайтириш ҳақидаги истакларини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1961 йил 17 майда ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товловчи кишилар ва текинхўрларча ҳаёт кечирувчи шахслар билан курашни кучайтириш ҳақида фармон чиқарди.

Ана шу фармон қабул қилинганидан бери ўтган вақт ичида анча ишлар қилинган бўлса-да, аммо етарли эмас. Текинхўрлар билан курашиш масаласи ҳозирги куннинг муҳим масалаларидан биридир.

КПСС Марказий Комитети Июнь (1963 йил) Пленумида қабул қилинган қарорда таъкидланишича, текинхўрлар, порахўрлар, ўғрилар, чайқовчилар, бюрократлар — бегона ва идеология ҳамда ахлоқнинг сўнгги қолдиқларидир. Уларга қарши шафқатсиз курашда жамоатчилик таъсирининг барча имкониятларини, Совет қонунларини ишга солиш таъкидланган эди. Ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товловчи ва текинхўрлик билан кун кечирувчи шахсларни аниқлашда давлат ва жамоат ташкилотлари, гражданлар катта ёрдам беришлари мумкин. Уларнинг хабарларига биноан милиция органлари бир ой муддат ичида бу шахсларнинг ишга жойлашуви ҳақида огоҳлантиради. Агар шу муддат ичида ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товловчи шахслар ишга жойлашмасалар, меҳнаткашлар депутатлари район (шаҳар) Совети ижроия комитетларининг қарори билан мажбурий суратда улар доимий яшаб турган ёки бошқа жойларда жойлашган корхона, қурилиш, совхоз ва колхозлардаги ижтимоий-фойдали меҳнатга тортиладилар. Агар шунда ҳам текинхўр ишга кирмаса ёхуд ишга жойлашса-да, ундан бўйин товласа, у суд йўли билан жиноий жавобгарликка тортилади.

Бироқ 40 ёшли К. И. Мангушев ва С. В. Устиновалар милиция органларининг огоҳлантиришидан етарли хулоса чиқариб олмадилар. Шу сабабли улар текинхўрлиги учун суд олдида жавоб бердилар.

Шаҳримизда бўлган судларнинг таҳлили бекорчилик, шўхлик кўпгина одамларни бузаётганлигини кўрсатди. Ҳатто обрў-эътиборли оилаларда ҳам текинхўрлар пайдо бўлиши мумкин.

Тошкент шаҳар судида бўлган суд процесси ана шу гапнинг жуда тўғрилигини кўрсатди. Бир группа ёшлар устидан, жумладан Шамил Мухаметов устидан ўтказилган суд уларнинг ота-оналари анча обрўли кишилар эканлигини кўрсатиб турибди. Унинг онаси — Сара Гиндуловна врач. У касалхоналардан бирида бўлим мудири. Отаси эса область тайёрлаш ташкилотининг товаршуноси. Улар судда ўғилларининг айтганини вақтида бажо келтирганликларини бўйинларига олишди. Шамил эса учинчи марта қора курсида ўтирибди. Бу гал у қаттиқ жиноят устида қўлга тушди. У бор-йўғи 20 ёшга кирган. Ота-онаси эса ўзини қўярга жой тополмай, ўғлининг тақдири учун қайғурмоқда. Ахир, уларнинг ўзи ўғилларининг шахсиятпараст ва текинхўр, меҳнатга бўйни ёр бермайдиган бўлиб вояга етишига айбдордирлар. Ҳар бир ота, ҳар бир она А. С. Макаренконинг қуйидаги доно сўзини эсда сақламоғи лозим. У: «Бизнинг болаларимиз — бу бизнинг қариликдаги кўрадиган ҳузур-ҳаловатимиз, уларни тўғри тарбиялаш — бизнинг бахтли кексалигимиз, ёмон тарбия бизнинг бўлғуси қайғу-аламимиз, кўз ёшларимиз, одамлар олдидаги, бутун мамлакат олдидаги айбимиздир», — деган эди..

Мамлакатимиз коммунизм қурилиши авж олдирилган даврга қадам қўйди. Коммунизм — бу янги жамият кишисининг юксак онглилик хислатларини ўзида мужассамлаштирган, ғоявий бой ва эътиқодли, интизомли кишилар жамиятидир. Меҳнат эса инсоннинг биринчи ва ҳаётий эҳтиёжига айланади. Ана шу хислатларнинг ҳаммаси ҳар бир кишида намоён бўлиши учун ҳозирдан ўйлаш, таълим-тарбия ишларини кучайтириш керак.

Биз текинхўрлик билан кун кечирадиган, чайқовчиликка муккасидан кетган, ўзгалар ҳисобига яшайдиган кишиларга жанг эълон қилмоғимиз керак.

Биз орамизда текинхўрларнинг бўлишига асло тоқат қилиб туролмаймиз. Шунинг учун ҳам текинхўрларни орамиздан тезроқ ситиб чиқаришимиз даркор.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар судининг раиси.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25|II да Спартак, 26|II да Чио-чио-сан 27|II да Оққуш кўли.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25|II да Олтинчи июль, 27|II да Парвона.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25|II да Қайнона 26|II да Тошболта ошиқ, 27|II да Ажаб савдолар, 28|II да Паранжи сирлари.

КИНО

25 ФЕВРАЛДА

Қирқ биринчи йил олмалари — «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 9 да).

Усмирлар (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ВОСТОК» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 6 яримда).

Қашқир наъраси — «СПУТНИК» НАВОИЙ номли (кечқурун).

Антиқа кўргазма (кеч 6 ва 9.40 минутда). **Виннету — апачлар сардори** (кеч 8 да); — «МОСКВА».

26 ФЕВРАЛДА

Қирқ биринчи йил олмалари — «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 10 да, ва кеч 9 да).

Усмирлар (2-серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1, 4, кеч 6 яримда).

Қашқир наъраси — «СПУТНИК», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Антиқа кўргазма (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 9.40 минутда), **Виннету — апачлар сардори** (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да) — «МОСКВА».

Она муҳаббати (ўзбек тилида): НАВОИЙ номли (кундуз 4 яримда).

РИГАЛИКЛАР—ТОШКЕНТЛИКЛАРГА!

«ЛАДА», «ПАЛЬМИРА», «СИМАЛИН» — Ригадаги рўзғор химияси заводининг маҳсулотлари шундай деб аталади.

Ҳар қандай уй бекаси кир ювадиган «Лада» маҳсулотидан хурсанд бўлади.

«ЛАДА» — жун, ипак синтетик толадан тўқилган газламаларни ювишда ишлатилади. «Лада» таркибида оқловчи модда бўлиб, 30—40 даражали сувда ювиш мумкин. «Лада» жойлаштирилган полиэтилен идишдан кейинчалик бошқа маҳсулотларни сақлаш учун ҳам фойдаланиш мумкин.

«ПАЛЬМИРА» ёрдамида осонгина кир ювиш мумкин.

«ПАЛЬМИРА» ип ва зиғир толасидан тўқилган газламаларни ювишга мўлжалланган. Ювиш учун ишлатиладиган синтетик паста составида газламани очадиган уни яхши оқлайдиган ўн уч хил компонентлар қўшилган бўлиб, у қўлга зарар қилмайди.

«ПАЛЬМИРА» — ЯНГИЛИК! Уни ишлаб чиқариш 1970 йилда ўзлаштирилган.

«СИМАЛИН» — универсал ювиш воситаси бўлиб, рўзғорда биринчи ёрдамчидир.

«СИМАЛИН» 33 процентли қоплама актив моддаларни ўз ичига олган универсал суюқлик бўлиб, у қўл терилари юмшатади.

«СИМАЛИН» жун, юпқа ип газламалари, ипак ва синтетик газламаларни ювишда ишлатилади.

«СИМАЛИН» ўз хусусиятлари жиҳатидан кенг тарқалган «Ланой»дан қолишмайди.

Рига рўзғор химияси заводи томонидан ишлаб чиқарилган кир ювиш маҳсулотлари билан Ўзбекистон ССР савдо ташкилотларининг вакиллари шу йилнинг 25 февралидан 27 февралигача очилган ортиқча маҳсулотларни сотиш улгуржи-ярмаркасида танишишлари мумкин.

Рига рўзғор химиясининг адреси: Рига шаҳри, Спридишу кўчаси, 1-уй.

Радио

26 ФЕВРАЛЬ

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 8.25 Ўзбек композиторларининг оммабоп қўшиқлари. 9.30 Чолғу куйлари. 10.10 Г. Киладзе. «Синтам» балетидан сюита. 10.30 «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 11.15 «Депутат ва ҳаёт». Кишилар ҳақида ғамхўрлик. Радиоочерк (ўзбекча). 11.30 Дунё халқларининг куйлари. 12.35 «Олмалиқ руҳ заводи қурилишида» (русча). 13.30 СССР Большой театри солистларининг концерти. 15.15 «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча). 15.20 Музика маданияти радиоуниверситети (ўзбекча). 16.10 Улуғ Ватан уруши ғалабасининг 25 йиллиги олдидан. «Собир Раҳимов хотираси». Музикали-адабий композиция. 17.00 Симфоник куйлар.

18.00 «Юбилей объектида» (ўзбекча). 18.10 «Нурхон» музикали драмасидан парчалар. 19.20 Татар куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларига мувофиқ концерт. 22.20 Микрофон олдида ёш ижрочилар. 22.40 В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча). 23.15 Мақом кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Куйлардан-куйларга. 9.15 Реклама ва эълонлар.

19.00 М. Султонова. «Уруш даври ўзбек поэзияси». Суҳбат (ўзбекча). 19.30 «Музикали календарь» (русча). 20.00 «Гулшан» эстрада оркестрининг концерти. 20.30 Топишмоқли концерт (ўзбекча). 21.00 «Севги сатрлари» радиокомпозицияси (ўзбекча). 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Ш. Рашидов. «Бўрондан кучли» радиопостановкаси (ўзбекча). 15.30 Навоий номли ўзбек Давлат академик Катта опера ва балет театри». Музикали эшиттириш. 17.00 М. Ашрафий куйлари.

Телевизор

25 ФЕВРАЛЬ

ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.

Ўзбек тилида: 18.10 Кичкинтойлар учун. «Бойчечак». 18.40 Ленинча меҳнат вахтасида. 18.55 Телевизион янгиликлар. 18.50 Созанда-мураббий Аҳмад Одилов.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.15 «Ишчи диплом ёқлайди». 20.45 Реклама. 21.00 Янгиликлар. 21.05 «Тўрғай». Музикали программа. 21.30 Адабиёт ҳақида суҳбат. 22.15 Интервидение. «Ленин бўлган жойларда». Ленинград шаҳридан олиб кўрсатилади. 22.45 Рангли телевидение. «Одамлар гўё бир дарё». Телевизион бадиий фильм. 23.35 «Вақт» информацион программаси. 00.15 Классик куйлардан концерт. 00.45 Эфирда «Молодость». 01.30 Рангли телевидение. Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 02.30 Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Болалар учун мультфильм. 18.10 «Звезда Востока» журнали студиямиз меҳмони. 18.50 КИНОЛЕНИНИНОМА. «Авлодларга нидо». 19.50 Реклама.

Ўзбек тилида: 20.00 «Турмуш ва маданият» программаси. 20.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Чирчиқ» комсомолларининг рапорти». 21.30 Улуғ Ватан урушида совет халқи эришилган ғалабанинг 25 йиллиги олдидан. «Уликлар ва тириклар». Бадиий фильм (1-серия).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

Қирғиз тилида: 18.00 Вақт, воқеалар хроника. 18.10 Экран — болаларга. 18.20 «Вожатий». Тележурнал. 18.50 Концерт. 19.25 Қишлоқ коммунистлари. 19.55 Янгиликлар. 20.05 Москва. Янгиликлар. 20.15 Фрунзе. Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 20.20 Янгиликлар. 20.30 Замондошимиз қиёфаси. 21.20. Бадиий фильм.

26 ФЕВРАЛЬ

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Кўрсатувлар программаси.

18.00 Усмирлар учун. «Она Ватан» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 18.30 Телевизион янгиликлар. 18.45 «Ўз қуёшини яратувчилар». Илмий-оммабоп фильм. 19.15 «Ишчи — фахрли ном». 19.55 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.00 Телевизион янгиликлар. 20.15 Халқ контроли экрани. 20.40 «Афсона ва куйлар». 21.30 «Ленинизм — давримиз байроғи». 21.45 «Ўлик мавсум». Бадиий фильм (1-серия).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ДЎСТЛИК ЭКРАНИ

Рус тилида: 18.00 Янгиликлар панорамаси. 18.20 Кичкинтойлар учун. «Ўйлаб топ». 18.50 Дўстлар қуради. 19.10 «Ўзбекистон қутбчилари». 19.35 Тасвирий санъат усталари. Усмонов.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.15 Онадиёр — тасвирда. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Ўқувчилар учун. «Чукотка» операцияси». 21.30 Миллионлар ленинча университети. 22.00 Рангли телевидение. «Граф Монте-Кристо». Бадиий фильм. (1-серия). 00.15 Декабрь пленуми — қарорлари амалда. 00.30 Рангли телевидение. 01.15 Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 02.15 Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 19.30 Л. Зорин. «Варшава тароналари». Спектакль Максим Горький номидаги давлат рус академик драма театридан олиб кўрсатилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ
25 ФЕВРАЛЬ 1970 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 2737.
Р. 00253.